

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین حمید شهریاری، دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، در بخش علمی چهلمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی که ۷ شهریور در سالن همایش پژوهشگاه مطالعات تقریبی قم برگزار شد، با تجلیل از شخصیت و سیره رهبر شهید انقلاب اسلامی، ماندگاری و تأثیرگذاری را از مهم‌ترین عوامل شکل‌دهنده به جذابیت شخصیت‌های تاریخی و دینی دانست و تأکید کرد: راز جذابیت و ماندگاری امام شهید‏ﷺ را باید در ویژگی‌های برجسته شخصیتی و حضور مستمر ایشان در عرصه مجاهدت و مبارزه جست‌وجو کرد.

ماندگاری؛ راز معنا یافتن زندگی شخصیت‌های بزرگ

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در ادامه با طرح این پرسش که چرا امام شهید از جنین جذابیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار بود، گفت: چرا میلیون‌ها نفر در تهران، قم، مشهد، نجف و کربلا در مراسم تشییع پیکر ایشان حضور پیدا کردند؟ این حضور گسترده و کم‌نظیر مردم، نشان‌دهنده عمق نفوذ معنوی و اجتماعی شخصیتی است که در طول حیات خود، توانسته بود در دل‌های مردم جایگاه ویژه‌ای پیدا کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری افزود: یکی از سرداران در توصیف عظمت و محبوبیت ایشان گفته بود که اگر امکان تشییع ایشان در شهرهایی مانند نیویورک و لندن نیز فراهم می‌شد، باز هم میلیون‌ها نفر برای حضور در این مراسم گرد هم می‌آمدند.

وی در ادامه تصریح کرد: این میزان از علاقه و همراهی عمومی را نمی‌توان صرفاً با یک عامل توضیح داد؛ بلکه راز این جذابیت را باید در مجموعه‌ای از ویژگی‌های شخصیتی، اخلاقی و انقلابی ایشان جست‌وجو کرد؛ ویژگی‌هایی که موجب شد، شخصیت امام شهید در حافظه تاریخی مردم ماندگار شود.

فراغت از مقام دنیا و بی‌اعتنایی به ریاست

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، نخستین ویژگی برجسته امام شهید‏ﷺ را «فراغت از مقام دنیا و حب ریاست» عنوان کرد و گفت: یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های ایشان این بود که برای مقام و موقعیت دنیوی ارزشی قائل نبود و به دنبال کسب جایگاه و قدرت برای خود هم نبود.

وی با اشاره به فیلم مربوط به انتخاب رهبری در مجلس خبرگان اظهار کرد: در فیلم انتصاب رهبری، زمانی که به ایشان اعلام می‌شود، اعضای مجلس خبرگان ایشان را به‌عنوان رهبر انتخاب کرده‌اند، اگر به چهره ایشان دقت کنید، چیزی جز اعتراض و ناراضایی از این انتخاب مشاهده نمی‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری ادامه داد: همین فراغت از مقام و بی‌اعتنایی به ریاست، یکی از مهم‌ترین عواملی بود که شخصیت ایشان را برای مردم جذاب و قابل اعتماد می‌کرد؛ زیرا مردم در رفتار او نشانه‌ای از قدرت‌طلبی و دنیاخواهی نمی‌دیدند؛ بلکه با شخصیتی مواجه بودند که مسئولیت را تکلیف و خدمت می‌دانست.

مجاهدت مستمر؛ ویژگی دیگر امام شهید‏ﷺ

وی «مجاهدت مستمر» را دومین ویژگی برجسته شخصیت امام شهید برشمرد و گفت: ایشان پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، در دوران تبعید در ایرانشهر نیز از مسیر مبارزه و مجاهدت فاصله نگرفت و پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز حقیقتاً در میدان حضور داشت و یک مجاهد به‌معنای واقعی کلمه بود.

وی افزود: زندگی ایشان پس از انقلاب با مسئولیت، حضور در صحنه، خطرپذیری و مجاهدت همراه بود. ایشان در فهرست ترور و هدف عملیات تروریستی قرار گرفت و در جریان این حوادث نیز مجروح و جانباз شد.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، با اشاره به حادثه هفتم تیر خاطرنشان کرد: اگر ایشان یک‌روز پیش از حادثه هفتم تیر در جریان سوءقصد در مسجد ابوذر مجروح نشده بود، در شمار شهدای حادثه هفتم تیر قرار می‌گرفت. ایشان در حادثه مسجد ابوذر مورد سوءقصد قرار گرفت و به‌دلیل شدت جراحات، در بیمارستان بستری شد و همین مسئله موجب شد، در زمان وقوع حادثه هفتم تیر در محل حضور نداشته باشد.

سرباز در میدان؛ تصویری از یک زندگی مجاهدانه

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری، با تأکید بر اینکه این حوادث بخشی از واقعیت زندگی امام شهید‏ﷺ را تشکیل می‌دهد، گفت: چنین شخصیتی را باید یک «سرباز در میدان» دانست؛ فردی که چه پیش از انقلاب و چه پس از آن، همواره در صحنه حضور داشت و برای دفاع از آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب اسلامی آماده پذیرش خطر و هزینه بود.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: ماندگاری شخصیت‌های بزرگ

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی مطرح کرد

تأکید بر وحدت، تقریب مذاهب و شکل‌گیری امت واحده؛ بخشی از میراث فکری و عملی امام شهید‏قَدِسَ سرِّه

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری گفت: تأکید بر وحدت امت اسلامی، تقریب مذاهب و شکل‌گیری امت واحده بخشی از میراث فکری و عملی امام شهید‏ﷺ است و باید این مفاهیم در جامعه اسلامی همچنان مورد توجه قرار گیرد.

اهتمام ایشان نسبت به تولید فکر و نظریه‌پردازی اشاره کرد و گفت: یک‌بار که مجموعه‌ای را با عنوان «معجم الفاظ» تولید کرده بودیم، خدمت ایشان رسیدیم. ایشان این مجموعه را بررسی کردند و فرمودند: این مطالب، سخنان و دیدگاه‌های دیگران است؛ شما باید خودتان فکر کنید و مطالب جدیدی به آن اضافه کنید.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری خاطرنشان کرد: نگاه ایشان به مسائل مختلف، نگاهی مبتنی بر تولید فکر و ارائه راهکارهای جدید بود و همین رویکرد موجب شد، در حوزه‌های گوناگون، از جمله مسائل مرتبط با جهان اسلام، وحدت اسلامی و آینده امت اسلامی، دیدگاه‌های راهبردی و نظریه‌های قابل توجهی ارائه کنند.

نظریه‌پردازی در حوزه وحدت اسلامی و تمدن اسلامی

وی با اشاره به جایگاه رهبر شهید انقلاب در حوزه اندیشه وحدت اسلامی اظهار کرد: حضرت آیت‌الله‌العظمی امام خامنه‌ای در حوزه وحدت اسلامی صرفاً یک صاحب‌نظر نبودند؛ بلکه در این عرصه نظریه‌پردازی کرده‌اند. ایشان در موضوعاتی همچون امت اسلامی، اتحادیه کشورهای اسلامی و تمدن اسلامی، دیدگاه‌ها و چارچوب‌های نظری مشخصی ارائه کرده‌اند که مجموعه این دیدگاه‌ها، ظرفیت آن را دارد که به‌عنوان یک منظومه فکری در حوزه جهان اسلام مورد بررسی قرار گیرد.

وی افزود: مجموعه این دیدگاه‌ها و نظریات در قالب یک درختواره موضوعی گردآوری و تدوین شده و مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی نیز آن را در قالب یک کتابچه منتشر کرده است. بررسی این مجموعه نشان می‌دهد که نگاه رهبر معظم انقلاب به وحدت اسلامی، صرفاً محدود به توصیه‌های اخلاقی یا شعاری نیست؛ بلکه مبتنی بر یک منظومه فکری و راهبردی است که موضوعاتی همچون وحدت امت اسلامی، همگرایی کشورهای مسلمان، شکل‌گیری ظرفیت‌های مشترک جهان اسلام و دستیابی به تمدن اسلامی را دربرمی‌گیرد.

محبت به مخالفان و ساده‌زیستی

از ویژگی‌های برجسته شخصیت امام شهید‏ﷺ بود

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، با اشاره به ابعاد شخصیتی امام شهید گفت: حتی افرادی که صراحتاً اعلام می‌کردند ایشان را قبول ندارند، در مواجهه با محبت و اخلاق کریمانه ایشان متأثر می‌شدند؛ ویژگی‌هایی که ریشه در سیره ائمه اطهار‏ﷺ داشت و شخصیت ایشان را جذاب و اثرگذار کرده بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری، با اشاره به برخی ویژگی‌های ممتاز شخصیتی امام شهید، محبت و رفتار کریمانه با مخالفان، ساده‌زیستی، حضور در میان مردم و بی‌تکلفی در معاشرت را از جمله برجسته‌ترین خصوصیات ایشان برشمرد و اظهار کرد: بسیاری از افرادی که نسبت به ایشان ارادت نداشتند و حتی مواضعی مخالف داشتند، هنگام حضور در جلسات و دیدار با ایشان، تحت تأثیر رفتار و محبت وی قرار می‌گرفتند.

وی افزود: من افراد متعددی را می‌شناسم که نسبت به ایشان ارادت نداشتند؛ بلکه حتی در نقطه مقابل ارادت قرار داشتند؛ با این حال، وقتی در جلسه‌ای در کنار ایشان قرار می‌گرفتند، با یکدیگر بر سر یک سفره غذا می‌خوردند و از برخورد و رفتار ایشان متأثر می‌شدند.

حتی مخالفان نیز از اخلاق و محبت امام شهید‏ﷺ متأثر بودند

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی ادامه داد: برخی شخصیت‌های علمی صراحتاً می‌گفتند که ایشان را قبول نداریم؛ اما با وجود این، محبت و اخلاق ایشان بر آنان اثر گذاشته بود. این مسئله نشان می‌دهد که شخصیت انسان تنها با سخن و موضع‌گیری شناخته نمی‌شود؛ بلکه رفتار، منش و نوع تعامل او با دیگران می‌تواند تأثیری عمیق‌تر و ماندگارتر بر اطرافیان داشته باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری، با اشاره به تفاوت این رفتار با واکنش‌های معمول افراد در برابر مخالفان تصریح کرد: ما خودمان اگر کسی علیه ما سخنی بگوید، گاهی چنان ناراحت می‌شویم که حتی پاسخ سلام او را هم نمی‌دهیم؛ اما ایشان در مقابل، به همان فردی که علناً علیه او سخن گفته بود، محبت می‌کرد.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: همین ویژگی‌هاست که یک شخصیت را جذاب، جمیل و زیبا می‌کند. انسان ممکن است از نظر علمی، مدیریتی یا سیاسی جایگاه بالایی داشته باشد؛ اما آنچه شخصیت او را ماندگار و محبوب می‌کند، مجموعه‌ای از ویژگی‌های اخلاقی و انسانی است که در رفتار روزمره او نمود پیدا می‌کند.

تفاوت امام شهید‏ﷺ با حاکمان جهان اسلام در سبک زندگی

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در ادامه با مقایسه سبک زندگی امام شهید‏ﷺ با حاکمان و امیران جهان اسلام گفت: وقتی امام شهید را با بسیاری از حُکام جهان اسلام مقایسه می‌کردیم، تفاوت این دو سبک زندگی به‌روشنی قابل احساس بود.

وی با اشاره به سفره‌های افطاری امام شهید اظهار کرد: ما همیشه افطاری‌های ایشان را دیده‌ایم. باید پرسید حُکام امروز چگونه غذای خورند و چه نوع سبک زندگی‌ای دارند؟ کدام‌یک از این امرا حاضر هستند، فرزند خودشان را به جبهه بفرستند؟ امام شهید، فرزند خودش، آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای را به جبهه فرستاد. این رفتار نشان‌دهنده آن است که ایشان میان خود و مردم، میان خانواده خود و دیگران و میان مسئولیت اجتماعی و زندگی شخصی، تفاوتی قائل نبود.

وی تأکید کرد: چنین ویژگی‌هایی است که یک شخصیت را از دیگران متمایز می‌کند؛ چراکه وقتی انسان برای دیگران نسخه‌ای تجویز می‌کند؛ اما خود و خانواده‌اش را از اجرای آن مستثنی نمی‌کند، این رفتار در جامعه اثرگذار خواهد بود.

ویژگی‌هایی برگرفته از سیره ائمه اطهار‏ﷺ

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، با بیان اینکه بسیاری از این ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری ریشه در سیره ائمه معصومین‏ﷺ دارد، گفت: این خصوصیات از ائمه معصومین‏ﷺ به ارث برده شده است و همین ویژگی‌هاست که شخصیت انسان را جذاب می‌کند. محبت به مردم، برخورد کریمانه با مخالفان، ساده‌زیستی، حضور در میان مردم و نداشتن فاصله میان گفتار و رفتار، از جمله مؤلفه‌هایی است که در سیره اهل‌بیت‏ﷺ مشاهده می‌شود و در شخصیت امام شهید‏ﷺ نیز جلوه داشت.

شهادت؛ زیباترین فرجام پس از یک عمر خدمت

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به سال‌های پایانی عمر امام شهید اظهار کرد: وقتی انسان به سن ۸۰ تا ۹۰ سالگی می‌رسد، طبیعی است که توانایی حضور مستمر در جلسات و همچنین قدرت و حافظه او نسبت به دوران جوانی محدودتر شود. ما مطلع بودیم که ایشان با وجود سن بالا، بیش از سه ساعت در جلسه می‌نشست و با وجود سال‌ها خدمت، همچنان با جدیت و احساس مسئولیت در عرصه‌های مختلف حضور داشت.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی افزود: در چنین سنی و پس از این همه خدمت، زیباترین اتفاقی که می‌تواند برای یک انسان رقم بخورد، شهادت است؛ چراکه شهادت برای انسانی که تمام عمر خود را در مسیر خدمت سپری کرده، می‌تواند به‌عنوان زیباترین فرجام تلقی شود.

«ما رأیت إلا جمیلاً»؛ زیبایی در مسیر خدمت وشهادت
وی با اشاره به عبارت «ما رأیت إلا جمیلاً» خاطرنشان کرد: این معنا زمانی بهتر درک می‌شود که انسان به مجموعه زندگی، مجاهدت‌ها، خدمت‌ها و ویژگی‌های اخلاقی یک شخصیت نگاه کند. جذابیت شخصیت امام شهید نیز به‌همین ویژگی‌ها و خصوصیاتِ بازمی‌گردد که ریشه در سیره ائمه اطهار‏ﷺ داشت.

حجت‌الاسلام والمسلمین شهریاری تأکید کرد: آنچه از امام شهید به یادگار مانده، صرفاً مجموعه‌ای از مواضع و سخنان نیست؛ بلکه یک منش و سبک زندگی است؛ سبکی که در آن محبت حتی نسبت به مخالف، ساده‌زیستی، حضور در کنار مردم، تحمل دشواری‌ها و آمادگی برای فداکاری و شهادت در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند.

«هفته وحدت» و «امت واحده»؛

میراث فکری امام شهید‏ﷺ

وی در پایان با اشاره به موضوع وحدت اسلامی گفت: همین «هفته وحدت» و کلیدواژه «امت واحده» نیز از جمله مفاهیمی است که از امام شهید به یادگار مانده است. تأکید بر وحدت امت اسلامی، تقریب مذاهب و شکل‌گیری امت واحده، بخشی از میراث فکری و عملی ایشان است و باید این مفاهیم در جامعه اسلامی همچنان مورد توجه قرار گیرد.